

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost poslovanja politične stranke
Lista Aleša Bržana v letu 2019**

2021

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

**Pravilnost poslovanja politične stranke
Lista Aleša Bržana v letu 2019**

Številka: 325-7/2020/20

Ljubljana, 25. marca 2021

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo **pravilnosti poslovanja politične stranke Lista Aleša Bržana v letu 2019**.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja politične stranke Lista Aleša Bržana v letu 2019. Računsko sodišče je preverjalo skladnost poslovanja politične stranke Lista Aleša Bržana z Zakonom o političnih strankah in Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja politične stranke Lista Aleša Bržana v letu 2019 izreklo **mnenje s pridržkom**, ker prispevka lokalne skupnosti, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, ni nakazala v humanitarne namene.

Računsko sodišče ni zahtevalo predložitve odzivnega poročila, ker je politična stranka Lista Aleša Bržana že med revizijskim postopkom izvedla ustrezne popravljalne ukrepe, saj je skupni znesek denarnih prispevkov, ki jih je prejela v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, nakazala v humanitarne namene in podpisala pogodbo za najem poslovnega prostora.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Predstavitev stranke LAB	6
1.2 Predstavitev revizije	8
2. Ugotovitve	10
2.1 Prihodki	10
2.1.1 Prispevki za redno poslovanje stranke po ZPoIS	10
2.2 Odhodki	12
2.3 Premoženje	12
2.4 Posojila	12
3. Mnenje	13

1. Uvod

Revizijo pravilnosti poslovanja politične stranke Lista Aleša Bržana (v nadaljevanju: stranka LAB) v letu 2019 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹, Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² in Zakona o političnih strankah³ (v nadaljevanju: ZPolS). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 13. 7. 2020.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja stranke LAB. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Predmet revizije je bilo poslovanje stranke LAB v letu 2019.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja stranke LAB v letu 2019.

1.1 Predstavitev stranke LAB

Stranka LAB s sedežem na Čevljarski ulici 17 v Kopru in s kratico imena LAB je bila ustanovljena na ustanovnem kongresu 28. 6. 2018 v Kopru. Stranka LAB je bila vpisana v register političnih strank pri Ministrstvu za notranje zadeve z odločbo št. 2153-11/2018/4 (1324-03) z dne 27. 7. 2018. Stranka LAB je imela v letu 2019 odprte 3 transakcijske račune⁶.

V letu 2019 je veljal Statut stranke Liste Aleša Bržana (v nadaljevanju: statut), ki ga je stranka LAB sprejela na dopolnilnem ustanovnem kongresu stranke 23. 7. 2018 v Kopru.

Stranka deluje na območju obalnih občin (Mestna občina Koper, občine Piran, Izola in Ankaran), če se izkaže interes ali potreba, lahko tudi širše, na celotnem območju Slovenije.

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 103/07, 99/13 in 46/14.

⁴ Št. 325-7/2020/2.

⁵ Uradni list RS, št. 43/13.

⁶ Stranka LAB je imela za redno poslovanje odprt transakcijski račun št. SI56 0510 0801 6239 150 pri NOVI KBM d. d. Za volilno kampanjo za volitve županov je imela odprt račun št. SI56 0510 0801 6296 380 pri ABANKI d. d. (v nadaljevanju: ABANKA). Za volilno kampanjo za volitve v občinske svete pa je imela odprt račun št. SI56 0510 0801 6296 477 pri ABANKI. Družba ABANKA je bila 1. 9. 2020 izbrisana iz sodnega registra zaradi pripojitve k prevzemni družbi NOVA KBM d. d.

V skladu s statutom so organi stranke LAB: kongres, izvršni odbor, predsednik, podpredsednik, sekretar, nadzorni odbor, predsedniki lokalnih odborov in predsedniki posvetovalnih teles.

Kongres je najvišji organ stranke in njegove pristojnosti so določanje političnih in drugih usmeritev stranke, sprejem in sprememba statuta stranke, ustanavljanje in ukinjanje posvetovalnih teles ter imenovanje njihovih predsednikov, ustanavljanje in ukinjanje lokalnih odborov ter imenovanje njihovih predsednikov, sprejem program, drugih programskih dokumentov in poslovnika kongresa, odločanje o prenehanju stranke, spojitvi z drugimi strankami, pripojitvi k drugi stranki ali razdružitvi stranke, pritožbah in ugovorih na odločitve organov stranke, članarini in njeni višini, volitve, imenovanje in razrešitev predsednika, podpredsednika in sekretarja stranke, članov izvršnega in nadzornega odbora, sprejem znaka stranke in njegovih sprememb in opravljanje drugih nalog, določenih s statutom.

Izvršni odbor vodi stranko, ustanavlja in ukinja lokalne odbore, imenuje člane lokalnih odborov, ustanavlja in ukinja posvetovalna telesa, imenuje člane posvetovalnih teles, nadzira in koordinira delo lokalnih odborov in posvetovalnih teles, spremlja izvajanje sklepov organov stranke, sklepa o oblikovanju koalicij z drugimi strankami, pripravlja predlog spremembe in dopolnitve programa ter statuta stranke, predlaga kongresu višino članarine stranke, sprejema letni finančni načrt, potrjuje letni obračun, določa delitveno razmerje finančnih sredstev med lokalnim odbori in organi, rešuje vloge, naslovljene na izvršni odbor ali stranko, uresničuje program stranke, organizira in izvaja dejavnosti stranke, določi znak in pečat, obravnava in zavzema stališča do pobud, predlogov, mnenj in pritožb, ki so naslovljeni na izvršilni odbor, obravnava in zavzema politična stališča do aktualnega dogajanja v družbi, potrjuje in sooblikuje predloge lokalnih odborov oziroma dela članstva iz posameznih lokalnih skupnosti glede kandidatov in kandidatnih list za organe lokalnih skupnosti in oblikuje predlog kandidatur oziroma kandidatnih list za funkcije v organih pokrajine, določa kandidate za volitve v državni zbor, za predsednika republike, v organe lokalne skupnosti in v Evropski parlament, določa volilne taktike in strategije stranke pred volitvami, ustanavlja podjetja in izdaja glasila, revije ter druge publikacije v skladu z veljavno zakonodajo, predlaga kongresu kandidate za organe stranke, sprejema pravilnike in določa druga pravila za delo stranke, pooblašča člane organov in posameznike za opravila v imenu stranke, sprejema spremembe naslova sedeža stranke in opravlja druge zadeve, določene s statutom ali sklepom kongresa.

Predsednik sklicuje in vodi seje izvršnega odbora, izvršuje sklepe izvršnega odbora in drugih organov, predstavlja stranko v javnosti, zastopa stranko v pravnih razmerjih in je zakoniti zastopnik stranke, je odgovoren za materialno in finančno poslovanje stranke, razen če ni v pravilniku o finančnem in materialnem poslovanju stranke drugače določeno, podpisuje akte, ki jih sprejema izvršni odbor, poroča kongresu o svojem delu in o delu izvršnega odbora in opravlja druge naloge po pooblastilu kongresa.

Predsednik stranke LAB v letu 2019 je bil Aleš Bržan.

Podpredsednik sodeluje s predsednikom stranke pri uresničevanju sklepov in stališč kongresa ter izvršnega odbora stranke, nadomešča predsednika v primeru njegove odsotnosti oziromačasne nezmožnosti, skladno s statutom in navodili predsednika, o svojem delu poroča kongresu ter izvršnemu odboru stranke, opravlja druge naloge, določene s statutom.

Sekretar opravlja naloge predsednika na podlagi pooblastila predsednika v času njegove odsotnosti oziromačasne nezmožnosti, je predpostavljena oseba zaposlenim v organih stranke na vseh

ravnih organizacije in odloča o pravicah ter obveznostih iz delovnega razmerja, če takšna razmerja obstajajo, je odgovoren za pripravo gradiv, ki jih obravnavajo organi stranke, pripravlja letni finančni načrt in poročilo, skrbi za pretok informacij in usklajeno delovanje med organi stranke, za posamezne naloge lahko v dogovoru s predsednikom pooblasti tudi druge in opravlja druge naloge ter izvršuje pooblastila po statutu.

Nadzorni odbor spremlja in nadzoruje delo organov stranke, opozarja in zahteva odpravo napak in nedoslednosti pri delu organov stranke glede na program, statut, pravilnike, poslovnike in druga pravila oziroma akte stranke, preverja skladnost vseh aktov stranke, odborov in forumov stranke s statutom stranke in odreja razveljavitev neskladnih določil oziroma sklepov, nadzira finančno in materialno poslovanje stranke, opozarja na nepravilnosti in zahteva njihovo odpravo, seznanja s svojimi sklepi člane in organe stranke, ki jih ti sklepi zadevajo, o svojem delu poroča kongresu in opravlja druge naloge in obveznosti, ki izhajajo iz statuta.

Stranka LAB v letu 2019 ni pobirala članarin.

Na dan 31. 12. 2019 stranka LAB ni imela zaposlenih.

Za pravilnost finančnega poslovanja je na podlagi 13. člena statuta odgovoren predsednik. Ta odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja. Odgovorna oseba stranke LAB v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil Aleš Bržan, predsednik.

1.2 Predstavitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja stranke LAB v letu 2019 smo pri rednem poslovanju preverjali skladnost poslovanja stranke LAB z ZPolS in Zakonom o volilni in referendumski kampanji⁷ (v nadaljevanju: ZVRK), in sicer pri:

- prihodkih,
- odhodkih,
- premoženju stranke in
- posojilih.

Preverili smo, ali je stranka LAB vse morebitne prispevke, pridobljene v nasprotju z ZPolS in ZVRK, v 30 dneh od prejema nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, ter ali je stranka v letnem poročilu razkrila pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in fizične osebe, ki so donirale tovrstne prispevke.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi pri povečanju in zmanjšanju premoženja ter najemanja posojil smo upoštevali določbe ZPolS.

⁷ Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 – ZPolS-D, 11/11, 28/11 – odl. US in 98/13.

V reviziji smo v zvezi z razkrivanjem določenih podatkov v skladu z ZPolS preverjali, ali je stranka LAB v letnem poročilu navedla:

- podatke o osebnem imenu in naslovu fizične osebe ter višini skupnega letnega zneska, ki ga je fizična oseba prispevala stranki LAB, če so prispevki presegali 1.681,55 EUR, to je višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za leto 2018⁸;
- podatke o višini, obrestni meri in odplačilni dobi vseh posameznih posojil, ki jih je stranki LAB dala banka ali posojilnica ali fizična oseba, vključno z navedbo vseh predpisanih podatkov o posojilodajalcu, pri katerem je stranka pridobila posojilo, ne glede na višino posojila;
- podatke o vseh posameznih prispevkih, ki so bili stranki dani v nasprotju z ZPolS, ter njihove vrednosti, vključno z navedbo podatkov o firmi oziroma imenu, sedežu in poslovnem naslovu pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika oziroma podatkov o osebnem imenu in naslovu posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali fizične osebe, ki je dala prispevek strank.

Zagotovila za izrek mnenja smo pridobili s pregledovanjem in analiziranjem dokumentacije in s preizkušanjem podatkov.

Dokaze za izrek mnenja smo pridobili s preizkušanjem pravilnosti prihodkov in odhodkov po nestatističnem načinu vzorčenja, vseh povečanji oziroma zmanjšani premoženja stranke ter posojil stranke v letu 2019. Za preizkušanje smo sestavili revizijski program. Za izrek mnenja smo upoštevali tiste razkrite nepravilnosti, ki smo jih opredelili v revizijskem programu. Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi, ki urejajo poslovanje političnih strank.

⁸ Poročilo o gibanju plač za december 2018 (Uradni list RS, št. 14/19).

2. Ugotovitve

2.1 Prihodki

Stranka LAB je v letnem poročilu za leto 2019 izkazala prihodke v znesku 49.713,53 EUR, ki jih je pridobila iz virov, ki so prikazani v tabeli 1. Največji del prihodkov predstavljajo prihodki iz proračunov lokalnih skupnosti (99,6 %).

Tabela 1: Prihodki stranke LAB v letu 2019

Prihodki	Znesek v EUR	Struktura v %
1. ČLANARINE	0	0
2. DENARNI PRISPEVKI FIZIČNIH OSEB	210,00	0,4
2.1 Za redno poslovanje stranke po ZPoIS	210,00	0,4
2.2 Za kampanjo po ZVRK	0	0
3. DRUGE OBLIKE PRISPEVKOV FIZIČNIH OSEB	0	0
4. PRIHODKI IZ PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE	0	0
4.1 Prihodki po 23. členu ZPoIS	0	0
4.4 Donacije od dela dohodnine po zakonu, ki ureja dohodnino	0	0
4.5 Prihodki po drugih zakonih	0	0
5. PRIHODKI IZ PRORAČUNOV LOKALNIH SKUPNOSTI	49.503,42	99,6
6. IZREDNI PRIHODKI	0,11	0
7. PRIHODKI OD PREMOŽENJA	0	0
Skupaj	49.713,53	100,0

Vir: letno poročilo stranke LAB za leto 2019, Obrazec P1 – Prihodki in odhodki stranke LAB v letu 2019.

2.1.1 Prispevki za redno poslovanje stranke po ZPoIS

Stranka LAB nima svojih prostorov v lasti ali najemu, temveč deluje v pisarni kluba članov Občinskega sveta iz stranke LAB (v nadaljevanju: klub svetnikov) na naslovu Gortanov trg 15 v Kopru, ki je sicer last Mestne občine Koper (v nadaljevanju: MOK). Na naslovu stranke je zgolj nabiralnik. V pisarni kluba svetnikov se sestaja klub svetnikov, ločeno pa tudi izvršni odbor, oba 2-krat mesečno. Iz Pogodbe občasnega dela upokojeencev je razvidno, da sekretarka stranke deluje v pisarni kluba svetnikov najmanj 1-krat tedensko. Stranka LAB za te prostore nima sklenjene najemne pogodbe in za njih ne plačuje najemnine ali uporabnine. Prostori so bili dodeljeni v uporabo klubu svetnikov na podlagi

sklepa⁹ župana MOK, ki ga je župan sprejel na podlagi Sklepa o financiranju klubov članov Občinskega sveta iz sredstev proračuna Mestne občine Koper¹⁰.

Pojasnilo stranke LAB

Uporaba prostorov kluba svetnikov brez nadomestila je neustrezna.

Drugi odstavek 22. člena ZPolS določa, da je prispevek za stranko poleg prispevka v denarju tudi vsako darilo ali drug nedenarni prispevek oziroma brezplačna storitev za stranko, prvi odstavek 25. člena določa, da organi lokalnih skupnosti in pravne osebe javnega prava ne smejo financirati strank, na podlagi devetega odstavka 22. člena pa mora stranka prispevke, ki so ji dani v nasprotju z ZPolS, najkasneje v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Brezplačna souporaba poslovnih prostorov MOK, ki so sicer dani v uporabo klubu svetnikov, predstavlja prispevek MOK stranki LAB. Stranka LAB denarne protivrednosti prispevkov, prejetih v obliki brezplačne uporabe prostorov v posameznem mesecu, in sicer v skupnem ocenjenem znesku 447,36 EUR¹¹ za leto 2019, ki jih je pridobila v nasprotju z ZPolS, v 30 dneh od prejema ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije, kar je v nasprotju z devetim odstavkom 22. člena v povezavi z drugim odstavkom 22. člena ter prvim odstavkom 25. člena ZPolS.

Ukrep stranke LAB

Stranka LAB je 25. 1. 2021 nakazala 894 EUR v humanitarne namene organizacijama Koronarno društvo slovenske Istre in DRUŠTVO ZA POMOČ ODVISNIKOM IN NJIHOVIM DRUŽINAM SVIT KOPER. Višji znesek je plačala na lastno željo, ker tudi v letu 2020 ni plačevala najemnine.

Stranka LAB je 1. 2. 2021 z MOK tudi sklenila Pogodbo o najemu poslovnega prostora, in sicer za najem prostorov, ki jih uporablja za svoje delovanje.

⁹ Št. 35280-4/2019 z dne 14. 2. 2019. Sklep določa, kateremu klubu svetnikov občinskega sveta se za njihovo delovanje v uporabo dodeli posamezna pisarna (s souporabo skupnih delov in naprav) ter da se stroški uporabe teh prostorov ter obratovalni stroški krijejo iz proračuna MOK.

¹⁰ Št. 410-261/2006 z dne 21. 12. 2006. Sklep je sprejel občinski svet.

¹¹ MOK je poslala pogodbo za najem poslovnih prostorov v isti zgradbi, sklenjeno v letu 2019, po kateri je zaračunala mesečno 9,32 EUR za m². Pri določitvi vrednosti brezplačne uporabe prostorov stranke LAB smo upoštevali, da je stranka LAB souporabljala pisarno kluba svetnikov; pri čemer smo kot osnovo uporabili minimalno površino delovnega prostora 8 m², kot je določena v Pravilniku o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/99, 39/05 in 43/11 – ZVZD-1), ter predpostavljali 50-odstotni delež souporabe in najemnine v znesku 9,32 EUR za m² na mesec (4 m² * 9,32 EUR * 12 = 447,36 EUR).

2.2 Odhodki

Stranka LAB je v letnem poročilu za leto 2019 izkazala odhodke v znesku 20.603,14 EUR, ki jih je porabila za namene, določene v tabeli 2.

Tabela 2: Izkazani odhodki stranke LAB v letu 2019

Odhodki	Znesek v EUR	Struktura v %
1. Odhodki za redno poslovanje stranke	20.603,14	100,0
2. Odhodki kampanj stranke	0	0
Skupaj	20.603,14	100,0

Vir: letno poročilo stranke LAB za leto 2019.

Pri preverjanju odhodkov za redno poslovanje stranke po ZPoIS nismo ugotovili nepravilnosti.

2.3 Premoženje

V reviziji pri povečanju in zmanjšanju premoženja stranke LAB nismo ugotovili nepravilnosti.

2.4 Posojila

Stranka LAB v letnem poročilu za leto 2019 ni izkazala posojil. V reviziji pri črpanju in odplačevanju posojil ter pri poročanju o posojilih stranke LAB nismo ugotovili nepravilnosti.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost poslovanja politične stranke **Lista Aleša Bržana** v letu 2019.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da politična stranka Lista Aleša Bržana v letu 2019 ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- prispevka lokalne skupnosti v ocenjenem znesku 447 EUR, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.1.

Razen vpliva ugotovljene nepravilnosti na pravilnost poslovanja v letu 2019, ki jo navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je politična stranka Lista Aleša Bržana v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu z Zakonom o političnih strankah in Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Lista Aleša Bržana, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si